

punt op. Sibbing werd getraceerd op een pion en kwam in een toreneindspel terecht dat iedere middelmatig begaafde bezitter van het Koningsdiploma remise houdt tegen Kasparov, om maar eens iemand te noemen. De einduitslag werd bepaald op 6-2 voor Promotie. Gegeven de matige overwinning van ASC betekende dit promotie Promotie.

Ik zou nu mijn verslag kunnen afsluiten, maar er gebeurde nog iets. Het venijn van deze dag zat 'm duidelijk in de staart, althans voor mij.

Met de tegenstander van Verwiel, Conrad Kiers, had ik negentien jaar geleden in Groningen nog gespeeld. Hij was toen nog een sterke eerste-klas KNSB-speler en ik had van hem gewonnen (er was iets met pionnen op b en c en een witveldige loper).

Zijn aanwezigheid op deze dag was in alle opzichten een succes, zoals Verwiel wel wil beamen. Maar er was nog iemand van onze tegenstanders, een jonge editie van de hippies uit de zestiger jaren, wiens aanwezigheid niet door elkeen op hoge prijs werd gesteld. Ware deze mensch toch nooit geboren! Hij vertelde met overdreven zoete stem dat mijn tegenstander vóór deze wedstrijd de fijne score had van 0 uit 6 en dat hij *ieder*, maar dan ook *ieder* toreneindspel voordien kranig om zeep had geholpen. Niet alleen zei deze field dit tegen mij, maar ook tegen de rest van het Eerste, terwijl hij op z'n gemak een sjekkie zat te draaien. Een rood waas verscheen mij voor de ogen, ik trok mijn slagersmes -altijd handig om bij je te hebben- en deze dag had kunnen eindigen in rood als niet het onderstel van de hippie atletische snelheid had ontwikkeld. Rood werd dus niet de overheersende kleur, maar Het Grote Kwaad was intussen wel geschied. Terwijl ik mij erop had verheugd dat tijdens de slotmaaltijd bergen stront over Meijer zouden worden uitgestort -ik had reeds een aantal dodelijke volzinnen voorbereid- werd ik de pineut.

Het was eigenlijk een déjà vu. Lang geleden in Groningen had ik ooit verloren van iemand die met een rode neus en bergen papieren zakdoekjes achter het bord zat en die de indruk maakte ieder moment te kunnen instorten. Zijn maats vertelden op hartverwarmende toon dat deze overwinning hem goed zou doen, want hij was een probleemgeval. Iemand maakte naar mij toe het gebaar van een injectie. Ik had dus van de eerste de beste junk verloren. Indertijd had ik het speellokaal gezwind moeten verlaten, terwijl rotte tomaten en dito eieren op mijn brede rug ontploften.

Sinds een van de politieke partijen een tomaat als embleem voert word ik weer iedere nacht badend in eierstruif en tomatensap wakker. Teamleider Eggink had achteraf toch gelijk: ik was dood- en doodziek!

MN.

WAT EEN FIASCO! WAT EEN SUCCES!

Casper en Hobbes

Bill Watterson

HET BELANGRIJKSTE IS OM EEN GOED "ISME" TE VINDEN ZODAT IEDEREEN JOUW STUL KAN PLAATSEN, OOK AL BEGRUPEN ZE 'T NIET.

Met dank aan de Wedstrijdleader en de Koffiehaler. [J.H. Donner, 3/7/1965].

Schaken via Internet

door <r.de_vries@wxs.nl>

Met "Schaken via Internet" bedoel ik niet zoiets als "schaak-surfen", waarbij u zich bezig kunt houden met zaken als het bezoeken van een "schaakcafé", het volgen van een toernooi, of het raadplegen van de KNSB-ratinglijst. Nee, wat ik bedoel met "Schaken via Internet" is echt "Schaken via Internet", dus: het daadwerkelijk SPELEN van een schaakpartij via het Internet!

Voor wie is dit artikel bestemd?	
Heeft u een PC?	Nee: dit artikel is voor u waarschijnlijk niet interessant
Ja: Heeft u een Internet-aansluiting?	Nee: het kan interessant worden nu een aansluiting te nemen; lees vooral verder!
Ja: Schaakt u al via Internet?	Nee: lees verder; u weet niet wat u mist!
Ja: Eindigt Uw naam op 'eijer', 'roekman' of 'oordhoek'?	Ja: u weet dit waarschijnlijk allemaal al, maar u mag natuurlijk verder lezen
	Nee: de kans bestaat dat het zinvol is verder te lezen; wie weet steekt u er nog iets van op!

Waarom dit artikel?

Uit gesprekken met diverse leden van Promotie bleek mij dat, hoewel velen over een PC met Internet-aansluiting beschikken, slechts weinigen van dit medium gebruik maken om te schaken. De redenen hiervoor variëren van "wist niet dat dat kon" tot "zou niet weten hoe dat moet" en "lijkt me veel te ingewikkeld". Hoewel ik niet zou willen beweren dat het doodsimpel is kan wel gezegd worden dat het nu ook weer niet zo super-ingewikkeld is dat je er niet aan zou moeten beginnen; integendeel, het blijkt verrassend eenvoudig te zijn om Uw PC zo ver te krijgen dat u een partijtje kunt schaken tegen een onbekend iemand uit een onbekend land met een onbekende sterkte of rating. Als je het eenmaal aan de gang hebt zit je zo maar te spelen tegen iemand uit Chicago, Manchester, Sydney, Parijs, Moskou of Stockholm (dit verzin ik niet – ik heb het allemaal al meegemaakt!).

Als u nog niet met Internet vertrouwd bent moet u uiteraard eerst zorgen hiermee overweg te kunnen. Dit artikel is niet bedoeld om u te helpen Internet op Uw PC aan de gang te krijgen, maar als u dat niet in Uw eentje voor elkaar krijgt kunt u daarvoor meestal wel terecht bij een behulpzame buurman of collega (of gewoon bij een jonger familielid). Het aansluiten van een modem is in Windows 95 trouwens echt een fluitje van een cent.

In vorige edities van dit blad heeft Hans Meijer al enige malen een overzicht gegeven van interessante schaak-sites op "het net", waarin hij globaal aangaf wat die sites zo al te bieden hebben. Daarbij kwamen o.a. de diverse onderwerpen uit de eerste alinea aan de orde, terwijl sommige sites bovendien de mogelijkheid bleken te bieden echt een partij te spelen. Hans beperkte zich hierbij tot een opsomming, maar gaf geen gedetailleerde beschrijving over hoe dat in zijn werk gaat; wat ik nu zal proberen is u een beschrijving te geven van het feitelijke gebeuren op zo'n "reality chess"-site (ik weet niet of deze term bestaat, zo niet dan heb ik hem nu uitgevonden!).

De beleving

Een overweging vooraf: als u via Internet tegen iemand zit te schaken lijkt dat oppervlakkig gezien zeer veel op het schaken tegen een modern schaakprogramma (Fritz, Rebel, Schaakmeester, noem maar op). Immers, wat u ziet is een schaakbord met daarop een stelling, een zettenlijst, en een schaakklok (hetzij analoog hetzij digitaal). Op de een of andere manier kunt u een zet doen - bij voorkeur als u aan zet bent - en daarna doet "hij" een zet.

Als u nu tegen een programma speelt is "hij" dus dat programma (dat u zelf op Uw PC heeft geïnstalleerd en - belangrijker - dat u zelf heeft ingesteld op een bepaald niveau); als "hij" (het?) een zet doet die u niet bevalt ("oeps, niet gezien") dan drukt u gewoon een paar maal op de "terug"-toets (Ctrl-T of wat de programmeur ook verzonnen heeft) en doet vrolijk een andere (liefst betere) zet: het programma vindt het best en als u straks wint (waarschijnlijk door deze ingreep nog een paar maal toe te passen) bent u al lang "vergeten" dat u eigenlijk een stuk achter stond.

Is "hij" daarentegen een echt mens (m/v) dan kunt u in zo'n "oeps"-situatie niet meer terug en zult u moeten kiezen uit opgeven of in verloren stelling doorspelen; het lijkt waarachtig net een echte partij, maar.... **DAT IS HET DAN OOK!**

Een ander aspect is trouwens de klok: u zult zien dat de spanning, de tijdsdruk, of hoe u het ook pleegt te noemen, in een Internet-partij veel "voelbaarder" is dan in een partij tegen een schaakprogramma.

Wat ik met dit alles probeer duidelijk te maken is dat het schaken via Internet een zeer aangename bezigheid kan zijn die heel erg in de buurt komt van het spelen van een "echte" partij (als we tenminste aannemen dat u plezier beleeft aan een schaakpartij, maar als dat niet het geval was zou u vast geen lid van deze club zijn en dus dit artikel nu niet zitten te lezen).

Tip: Als u nog geen Internet-aansluiting heeft en nu overweegt om er aan te beginnen, bemachtig dan een zg. "start-pakket". In de meeste boekhandels kunt u dat van World Access aanschaffen voor ongeveer twee tientjes, maar hetzelfde pakket (CD-ROM met o.a. de Netscape Navigator + handleiding) wordt u gratis toegezonden als u het telefonisch aanvraagt: 033 - 45 40 600.

Hoe te beginnen

Zoals uit de overzichten van Hans Meijer al bleek zijn er op het Internet verschillende schaakclubs. Ik beperk me hier tot de Internet Chess Club (ICC), ten eerste omdat dat de enige is waar ik ervaring mee heb, ten tweede omdat het de bekendste is, en ten derde omdat (volgens zeggen) alle clubs op ongeveer dezelfde manier werken. Laat echter niets u weerhouden om het eens bij een andere club te proberen. Wat moet u nu doen om te kunnen schaken bij de ICC? U begeeft zich door middel van Uw Internet-programma (de zg. browser, de Internet Explorer van Microsoft dan wel de Internet Navigator van Netscape) naar de website van de ICC, en dat is www.chessclub.com. Eigenlijk behoef ik verder niets uit te leggen, want uiteraard vindt u op die site alle benodigde informatie; toch zal ik proberen in het kort de gang van zaken duidelijk te maken. Volgens de info op genoemde site moet u drie stappen doorlopen om aan de gang te kunnen, maar in de praktijk blijken er daarvan in eerste instantie maar twee nodig te zijn. Die stappen zijn:

1. het downloaden van het ICC-schaakprogramma (genaamd *BlitzIn*);
2. U registreren (lid worden) bij de ICC;
3. spelen.

Voorlopig kunt u stap 2 rustig overslaan, want u mag ook "ongeregistreerd" spelen: U bent dan "guest" (gast) met een beperkt aantal mogelijkheden. Als u lid wordt (door u te registreren) krijgt u meer bevoegdheden, maar – u voelt het misschien al aankomen – daarvoor moet u betalen (als gast speelt u gratis). Hoewel, als u lid wordt is dat de eerste week kosteloos (dus een soort proefabonnement), daarna heeft u de keuze uit betalen (ik geloof iets van 49 dollar per jaar), of niet betalen; in het laatste geval vervalt Uw lidmaatschap en zult u weer als gast verder moeten. Ik weet niet wat er gebeurt als u zich na enige tijd opnieuw aanmeldt in de hoop weer een week gratis van alle mogelijkheden gebruik te kunnen maken, maar ik vermoed dat de computer die dit alles mogelijk maakt daar niet in trapt; bij aanmelding moet u namelijk Uw e-mail-adres opgeven (en aan dat adres sturen ze Uw wachtwoord dat u nodig heeft om als geregistreerd lid te kunnen inloggen), en net als bij allerlei reclame-akties in bijvoorbeeld de wasmiddelen-branche zal ook hier wel gelden "één per adres".

Wat stap 1 betreft: het downloaden is absoluut niet lastig en er wordt goed uitgelegd hoe het moet en wat u daarna moet doen om het programma te laten werken; bij mij ging het in één keer goed!

Wat heeft u nodig om te kunnen schaken bij de Internet Chess Club?

1. een PC (liefst met Pentium-processor, minimaal 16 Mb geheugen, en Windows 95 of Windows NT – voor Windows 98 schijnt u minstens 32 Mb nodig te hebben);
2. een telefoon;
3. een modem;
4. een Internet-abonnement, bijvoorbeeld bij World Access (WA, WXS), Planet Internet (PI), Compuserve, The Internet Plaza (TIP), of World Online (WOL) – hier is op allerlei manieren aan te komen, zie o.a. het hoofdartikel;
5. een Internet-programma (browser): de Microsoft Explorer (versie 3 of 4) of de Netscape Navigator (ook versie 3 of 4) – zo'n browser krijgt u o.a. bij een Internet-startpakket;
6. het ICC-schaakprogramma "BlitzIn" – dit haalt u op van de ICC-website ("downloaden");
7. als u geregistreerd wilt spelen: een e-mail-adres – dit krijgt u automatisch bij een Internet-abonnement.

Hoe werkt het

Nu u dit allemaal gelezen heeft wilt u het vast wel eens uitproberen (stap 3). Maar: hoe gaat het feitelijke spelen nu in zijn werk? Tegen wie speelt U, met welke kleur, met welke speeltijd, en (zelfs) met welke spelregels? Wat dat laatste betreft: uiteraard wordt er in het algemeen met de normale regels gewerkt, maar de ICC biedt ook de mogelijkheid om zogenaamd "wild" te spelen, d.w.z. met afwijkende regels (sommige varianten kent u van ons Oliebollenschaak); men onderscheidt zelfs een stuk of 20 verschillende soorten "wild" schaak (de bekendste is waarschijnlijk weggeefschak). Als we aannemen dat u voorlopig alleen geïnteresseerd bent in "normaal" schaak, dan negeert u gewoon iedereen die "wild" tegen u wil spelen. Want wie wordt nu Uw tegenstander? Als u het ICC-programma *BlitzIn* gestart heeft dan ziet u op Uw scherm drie windows (aanvankelijk misschien minder):

1. Het hoofd-scherm (ik zal een window verder gewoon "scherm" noemen) bevat het schaakbord, en dat ziet er niet veel anders uit dan dat van ieder beetje modern schaakprogramma. Met allerlei menu-opties kunt u van alles instellen, zoals de kleur van de "witte" en/of de "zwarte" velden, het soort stukken, de manier waarop de zetten gedaan worden, etc. Door hier wat mee te experimenteren vindt u vanzelf wel de voor u ideale instelling. Een handige optie is "markeer laatste zet";

dat wil zeggen dat de laatst gespeelde zet van wit of zwart op het bord te zien is: het "van"- en het "naar"-veld worden van een (bescheiden) blauw kader voorzien, zodat u – als u even niet heeft opgelet of koffie heeft gehaald – in één oogopslag kunt zien welke zet er is gespeeld. Naast het bord staat overigens ook een gewone zettenlijst waarin u het natuurlijk ook kunt zien (Engelstalige notatie – niet te verwarren met Engelse notatie – dus Q (Queen) = dame, R (Rook) = toren, B (Bishop) = loper, N (kNight) = paard, verder: K is gewoon K, en niets is gewoon pion.

Verder ziet u in dit scherm twee (digitale) klokken, de namen van de spelers, en – als u daarvoor kiest – de "stand" in punten; deze laatste bespaart u het tellen van het hout: als u 39 punten heeft en Uw tegenstander 34, dan staat u een toren voor (volgens de gebruikelijke stukken-waardering: D=9, T=5, L=3, P=3, pi=1).

2. Het tweede scherm bevat een grafische voorstelling van alle partijen die "in de markt zijn"; het bevat meestal een groot aantal cirkeltjes, en elk cirkeltje geeft aan dat iemand (ergens op de wereld!) een partij wil spelen. Hoe hoger het cirkeltje staat, hoe hoger de "gewenste rating"; gast-spelers hebben geen rating en kunnen alleen "unrated" spelen – hun cirkeltjes staan helemaal onderaan: rating "nul". Verder kunnen de cirkeltjes ook meer naar links of meer naar rechts staan, en dat geeft aan hoe lang de partij gaat duren, hierover later meer.

Er zijn zowel dichte als open cirkeltjes, en dat geeft aan of het om een "rated" dan wel om een "unrated" partij gaat; verder geeft een gekleurd cirkeltje aan dat het een "wilde" partij betreft, en een vierkantje (ik noem dat maar een vierkant cirkeltje) dat U persoonlijk door iemand wordt uitgedaagd.

Als u met de muis zo'n cirkeltje aanwijst verschijnt onder in het scherm wat meer informatie over de (gewenste) partij, o.a. wie hem aanbiedt en wat zijn rating is; onder rating wordt hier overigens de ICC-rating verstaan, dat is de rating die de computer bijhoudt voor alle geregistreerde spelers (zeg maar leden) – iemands ICC-rating is bepaald niet hetzelfde als zijn Elo-rating!

Als u op een aangeboden partij in wilt gaan, dan klikt u eenvoudig op het cirkeltje, en met een beetje geluk (iemand kan u net zijn voor geweest) hoort u een pingel, verschijnt de beginstelling op het bord, gaat er een klok lopen en zit u Uw eerste Internet-partij te spelen. Zetten doet u bijna vanzelf goed: met de muis een stuk van het ene naar het andere veld slepen; als u het daar los laat doet de computer de rest. Beter gezegd: DRIE computers doen de rest: Uw programma stopt Uw klok en geeft de zet via Internet door aan de centrale ICC-computer ergens in Amerika (als ik mij niet vergis in Philadelphia), die ICC-computer registreert de zet en geeft hem door aan Uw tegenstander, en het ICC-programma op diens PC tenslotte toont de zet op zijn scherm en zet zijn klok in werking. Dit alles wordt ook naar u teruggekoppeld zodat op Uw scherm "zijn" klok pas gaat lopen als de zet aan hem is doorgegeven; als het druk is op het net kan dit even duren, maar heel vaak gaat het verrassend snel (ga liever niet spelen na het journaal van 8 uur, want dat doet iedereen – beter is wat later op de avond of bijvoorbeeld op zondagochtend (weinig Amerikanen wakker dus veel minder druk)!

3. Het derde scherm tenslotte is het zogenaamde "communicatie-scherm". Via dit scherm kunt u "praten" met Uw tegenstander, en trouwens met iedereen die is

ingelogd. Leden hebben meer mogelijkheden dan gast-spelers, maar berichten uitwisselen met Uw tegenstander kan altijd. U tikt bijvoorbeeld "say Hello – I am Harry from Zoetermeer, Holland", en even later krijgt u antwoord: "Hi Harry, pleased to meet you – I am John in San Francisco – hope we have a nice game". Dit is natuurlijk een voorbeeld hoe het KAN gaan; sommigen zeggen bijna niets, anderen een heleboel (soms te veel) of helemaal niets. Nu zit u daar ook niet om te praten maar om te schaken, maar net als bij een echte partij willen de spelers toch ook wel eens wat tegen elkaar zeggen. De voertaal is Engels, maar niets weerhoudt iemand ervan om daarvan af te wijken (of desnoods helemaal niet te "praten").

Over het algemeen wordt er beschaafd geconverseerd, maar op het Internet weet je natuurlijk nooit wat je allemaal tegenkomt, dus er zit er ook wel eens eentje tussen die een taal uitslaat die u niet bevalt; mijn advies is: gewoon negeren, geen antwoord geven, alleen zetten, en desnoods de partij beëindigen. Meestal worden er tijdens een partij enkele beleefdheden uitgewisseld (wie zijn de spelers en waar zitten ze ergens), en het misstaat niet om na afloop iets te zeggen als "bedankt voor de leuke partij", "gefeliciteerd, tot ziens", of "nog eentje?". Tijdens de partij krijg je ook wel eens commentaar op een zet, bijvoorbeeld "I didn't see that one coming" (na een goede zet) of "I don't think I will accept your draw offer" (na een slechte). [NB: draw = remise]. Toen ik onlangs tegen iemand "zei": "Good evening, I'm Rob from Holland" kreeg ik het typisch Amerikaanse antwoord: "Is that Holland in Europe or Holland in Michigan?"

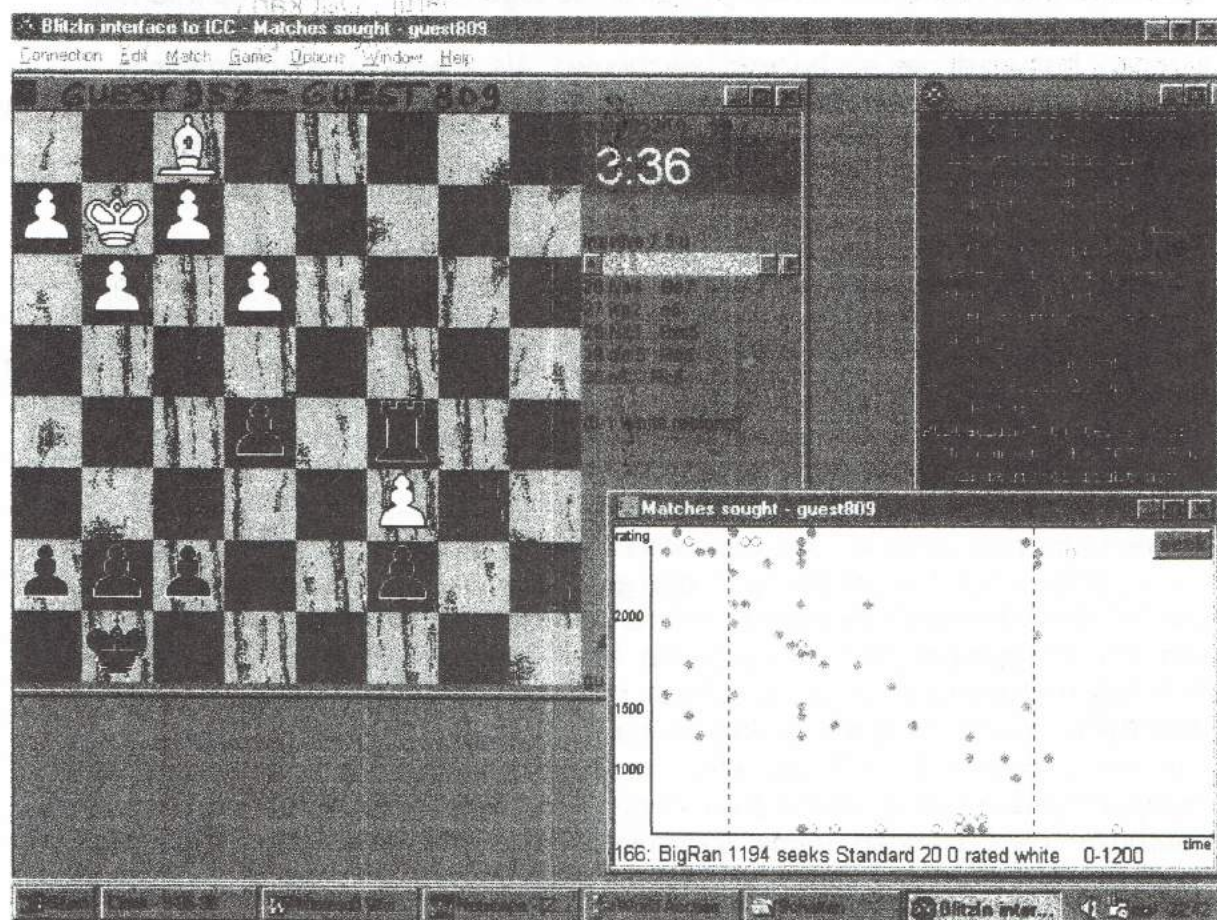
De drie genoemde schermen zijn gewone Windows-schermen, en kunnen dus op allerlei manieren worden verplaatst, groter of kleiner gemaakt, of zelfs verwijderd. U kunt Uw schaak-omgeving dus net zo inrichten als u zelf prettig vindt, en dat maakt het spelen wel zo plezierig.

Tip: Voor de kosten hoeft u het niet te laten, al circuleren er allerlei spookverhalen over torenhoge telefoonrekeningen. De kosten bestaan uit twee componenten:

- 1. Uw Internet-abonnement: dit varieert per provider; bij bijvoorbeeld World Access betaalt u ongeveer f 30,- per maand (het kan aanzienlijk goedkoper, maar dan bent u gelimiteerd in het aantal uren).*
- 2. Uw telefoonkosten: bij de PTT betaalt u momenteel 3¼ cent per minuut (in de daluren), d.w.z. ongeveer f 2,- per uur (Internetten doet u tegen lokaal tarief). Dus een avondje schaken van 20 tot 23 uur kost u f 6,- aan telefoonkosten. Dit zou inderdaad aardig in de papieren kunnen lopen als u het elke dag zou doen, meer bijvoorbeeld 1 avond per week of anders 2 of 3 keer per maand is toch wel te doen.*

U heeft nu gezien hoe u kunt reageren op een partij die "in de aanbieding" is. Het leuke is dat u zelf (zelfs als gast) ook partijen kunt aanbieden: u kiest in het menu "seek" (zoek), en u krijgt een schermje waarin u kunt aangeven tegen welke rating u wilt spelen (bijvoorbeeld tussen 1000 en 2000, of tussen 1200 en 1600, of van 0 tot 9999, dus "doet er niet toe"), met welke kleur u wilt spelen (wit, zwart of willekeurig), en nog wat opties. U kiest wat u wilt, drukt op "OK", en zie: Uw eigen cirkeltje verschijnt op de bovengenoemde grafiek [NB: op dit cirkeltje klikken is zinloos; de computer laat u niet tegen u zelf spelen]. In het communicatie-scherm krijgt u een boodschap in de trant van "Uw advertentie is verzonden aan 723 ingelogde leden/gasten, van wie er 431 in aanmerking komen". En dan maar wachten tot iemand zich meldt. Tijdens dit wachten kunt allerlei andere dingen doen: nog meer

cirkeltjes plaatsen, naar andere partijen kijken (dat kan namelijk ook), een andere partij accepteren, in een ander window op Uw PC "gewoon" Internetten (dat bijt elkaar niet!), op Uw PC iets geheel anders doen (e-mailen, spelletje spelen, wat u wilt), of een versnapering halen. Nog iets over de namen van spelers: leden gebruiken een zelf gekozen "naam", bijvoorbeeld *Karpovcrusher*, *Matzetter*, *The Lion*, *Sweetlake* (met dank aan Henk Noordhoek), terwijl gasten het moeten doen met het hun toegekende gastnummer: u bent bijvoorbeeld *Guest203* en u speelt tegen *Guest716*.

De 3 schermen van BlitzIn: links boven het bord met de partij *guest952-guest809* (ondergetekende). "3:36" is de klok van zwart, die van wit is tijdelijk onzichtbaar. De aanduiding "7 5 u" betekent: 7 minuten per persoon plus 5 seconden per zet, unrated. "(U)" betekent dat de genoemde speler geen rating heeft (hij is immers gast), en "(8)" is het aantal punten van wit (loper + 5 pionnen); de gegevens van zwart gaan momenteel schuil achter het partijen-scherm met daarop de inmiddels bekende cirkeltjes. De (hier onzichtbare) muis wijst er eentje aan, en de details daarvan staan onderaan: nummer 166, speler "BigRan" wil standaard-partij van 20 minuten per persoon plus 0 seconden per zet, hij wil wit en tegen iemand met een rating van maximaal 1200. Rechtsboven een deel van het communicatie-scherm.

Het spelen

Hoe het feitelijke spelen gaat heb ik eigenlijk hierboven al aangegeven. Wat u nog moet weten is hoe een partij afloopt: de computer kent de spelregels en geeft mat of pat (op alle manieren) correct aan. Verder kunt u remise aanbieden door op het

remise-knopje te klikken, en als Uw tegenstander dat dan ook doet betekent dat dat hij Uw remise-aanbod accepteert, en ook de 3 betrokken computers snappen dat, zodat de partij als uitslag $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ krijgt. Voor opgeven is er geen knop, maar in het menu kunt u wel een mogelijkheid tot opgeven vinden, en als u daar klikt is het uiteraard 1-0 voor Uw tegenstander. Als het een "rated" partij betreft (dat kan alleen als beide spelers lid zijn) worden aan de hand van de uitslag onmiddellijk de nieuwe ratings van beide spelers bepaald en medegedeeld. Een merkwaardige manier van winnen die in een eenmaal aangevangen normale partij (bijna) nooit voorkomt is "gewonnen verklaard door afwezigheid van de tegenpartij". Dat kan op Internet natuurlijk, want je kan gewoon je PC uitzetten of met het Internet-programma stoppen; het wordt niet als beleefd beschouwd. Als je echt wilt stoppen kan je opgeven, of – als je geen ratingpunten wilt verliezen – tegen je tegenstander zeggen "sorry ik moet weg – zullen we stoppen"; meestal zijn ze niet zo flauw dat te weigeren, al is het natuurlijk een methode om verlies te ontlopen.

Tenslotte wil ik nog terugkomen op de lengte van de partij. Er wordt gespeeld met een soort Fischer-klok, dat wil zeggen dat u een aantal minuten (5, 15, 30, 60, of wat u maar wilt – ook 1 komt voor, maar ook 90 of 120) krijgt voor de hele partij PLUS een aantal seconden ERBIJ per zet. Dus elke keer als u een zet heeft gedaan krijgt u er het afgesproken aantal seconden bij. Als dit aantal 0 (nul) is, dan speelt u gewoon net als op de "gewone" schaakclub met een normale klok. In de praktijk wordt voor dit aantal seconden vaak iets als 5 of 8 gebruikt. Maar wat bepaalt nu de horizontale plaats van een cirkeltje op het "partijen in de aanbidding"-scherm? Hiervoor wordt de volgende formule gebruikt: stel het aantal minuten per persoon per partij op X, en het extra aantal seconden per zet op Y, dan geldt: $E = X + 2Y/3$ (dus X plus tweederde van Y). Hierin betekent de letter E "e-time", en die kreet wordt gebruikt om de lengte van de partij (per persoon) aan te geven. Het lijkt een vreemde formule, maar het blijkt niet onlogisch te zijn: om seconden naar minuten om te rekenen moet je delen door 60, en in een partij doe je door de bank genomen 40 zetten (althans dat wordt hier aangenomen): dus 40 maal $Y/60$, en dat is inderdaad $2/3 Y$.

Partijen met een e-time tussen 5 en 15 minuten heten "blitz-game" (snelschaak), daarboven heet "standard game" (normaal schaak), en onder de 5 minuten heet "bullit game" (zo iets als supersnelschaak); in al deze categorieën worden aparte ratings bijgehouden (voor leden), en deze kunt u van iedereen ook opvragen.

Naast de reeds genoemde remise-knop beschikt u ook nog over een "autoflag"-knop; hiermee kunt u de optie "autoflag" aan- of uitzetten: "aan" betekent dat u automatisch wint als Uw tegenstander door zijn vlag gaat, "uit" betekent dat u dat moet claimen (tip: altijd aanzetten!). Overigens: als deze optie afstaat kunnen de tijden op de klok negatief worden, maar door het Fischer-principe daarna ook weer positief, immers per zet krijgen de spelers er tijd bij!

Tenslotte

Als u tenslotte nog weet dat er ook nog simultaans worden gegeven, dat er toernooitjes worden georganiseerd (aangekondigd via het communicatie-scherm; de eerste zoveel die zich aanmelden kunnen meedoen), dat er zelfs lezingen worden gegeven (soms door Amerikaanse meesters), dat u partijen van anderen kunt volgen en zelfs kunt becommentariëren, dat u – al dan niet na afspraak – ook tegen een bekende kunt spelen, dat u via Uw e-mail-adres een handleiding krijgt toegestuurd,

dat u over van alles en nog wat uitleg kunt krijgen (hetzij van de computer via een help-commando, hetzij van een echte persoon door het intikken van een vraag – ze hebben een goed werkende helpdesk), wat zou ik u dan nog meer moeten vertellen om u enthousiast te maken voor dit Internet-schaken. Zelf heb ik hier al heel wat uurtjes plezier aan beleefd en ik kan het u dan ook van harte aanbevelen. Ik hoop dat ik u met deze enigszins uitgebreide toelichting op het goede spoor heb gezet en u van eventuele drempelvrees heb afgeholpen.

Ik wens u veel plezier bij de ICC (of een andere Internet-schaakclub) en wie weet komen we elkaar binnenkort op het net tegen!

Rob de Vries

SCHAKEN IN PRAAG

Velen van jullie weten dat ik al enige tijd in Praag werk. Ik kom nog wel regelmatig in Nederland. Bijna elke week zelfs. Het lijkt me leuk af en toe iets in ons clubblad over Praag op te nemen.

Uiteraard ben ik in Praag op zoek gegaan naar het schaakleven. Ik ben begonnen met een e-mailtje naar de schaakbond te sturen en er een bezoekje af te leggen. Nu zijn Tsjechië en Slowakije reeds enige tijd gesplitst. Zo niet de schaakbond. Bij mijn bezoek bleek alras waarom. Er is geen geld. De schaakbond was in een betonnen ruimte gehuisvest van twee bij vijf meter met een bureau en kopieer apparaat. Ik werd wel keurig geholpen met een lijst van schaakverenigingen in Praag. Om precies te zijn 27 verenigingen. Ik heb enkele verenigingen bezocht en het echte schaakleven nog niet gevonden.

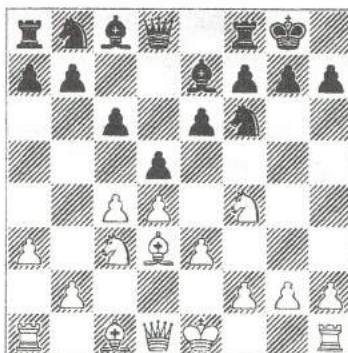
Er is een Tsjechische legende die beschrijft de slapeloosheid van koning Karel de zoveelste. Hij wilde echter niet alleen wakker zijn en hij beval zijn onderdanen ook wakker te worden en aan het werk te gaan. Of het waar is weet ik niet. Een feit is echter dat de Tsjechen een behoorlijk verschoven tijdschema hanteren ten opzichte van ons in het westen. Een gemiddelde Tsjech begint voor zeven uur 's morgens met werken en eindigt tussen drie en vier uur 's middags. Hij gaat dan ook meestal om tien uur 's avonds naar bed. Het gevolg is dat het verenigingsleven ook enigszins verschoven plaats vindt. Officiële partijen beginnen zo ongeveer om halfzes 's middags. Mijn levensritme in Praag is nog westers. Zo na het eten ga je eens kijken. Er zitten dan nog twee oudjes te spelen die je laten weten dat de rest al naar huis is. Een groot deel van het schaakleven speelt zich af in het weekend. De afstanden zijn er immers wat groter dan in Nederland.

De meeste schaak-Tsjechen ben ik in Nederland tegen gekomen tijdens het Hoogovens Schaaktoernooi. Uit dit toernooi het onderstaande partijtje uit de laatste ronde tegen een sterke speler. Dankzij deze winst kwam ik op 6 uit 9 en werd derde in mijn groep.

W. Broekman - E. Oosterom

Hoogovens toernooi; Wijk aan Zee; 1998

1. d4 Pf6 2. c4 e6 3. Pc3 Lb4 4. e3 0-0 5. Pe2 d5 6. a3 Le7 7. Pf4 c6 8. Ld3

Tot zover is dit in mijn database 13x gespeeld. Het resultaat was 50%, wat natuurlijk niet zo goed is voor wit. Toch vind ik deze stelling wel wat hebben. Het paard op f4 lijkt niet zo goed te staan. Het is echter behoorlijk op de koningsstelling van zwart gericht. Verder kan het via een later Pd3 druk uitoefenen op de zwarte centrumvelden e5 en c5. 8. ... **Pbd7** Dit wordt meestal gespeeld(9x). Het resultaat van wit verbetert dan tot 55%. 9. **cxd5** Dit wordt 8 van de 9 maal gespeeld. Het lijkt me de logische zet omdat het paard van b8 nu niet op c6 kan terug nemen. 9. ... **cxd5** Misschien niet het beste en is Pxd5 beter. 10. **0-0 Pb6** Kijk hoe zwart problemen heeft zijn stukken te ontwikkelen. Wit speelt alleen natuurlijke zetten. 11. **b3** Om het paard op b6 velden te ontnemen en de loper logisch te ontwikkelen naar b2 11. ... **Ld7** 12. **Lb2 Tc8** 13. **Tc1 Ld6** Deze loper heeft nu reeds 3x gespeeld. Zwart lijkt me niet op f4 te kunnen slaan. Wit beheerst dan het centrum volledig. 14. **Lb1 De7** 15. **a4** Het eerste compromis. Veld b4 komt nu beschikbaar voor zwart. 15. ... **Lb4** 16. **Dd3 g6** 17. **Pfe2 a6** 18. **f3 Tc6** 19. **Pa2 La3** Lijkt niet goed. Direct terug naar d6 is beter. Nu komt de witte loper gratis beter te staan. 20. **Txc6 Lxc6** 21. **Lc3 Ld6** 22. **Dd2 Dc7** 23. **g3 Db8** 24. **Pb4 Ld7** 25. **e4 dxe4** 26. **fxe4 Ph5** Oei, paard aan de rand is de schaker te 27. **Pd3 Le7** 28. **Pe5 Le8** 29. **Pg4 f6** 30. **Pf4 Pg7** 31. **d5 e5** 32. **Pd3 Ld7** 33. **Lb4 De8** 34. **Ph6+ Kh8** 35. **Pc5 Lh3** 36. **Tc1 Db8** Het speelt als vanzelf. 37. **Pxa6 Lxb4** 38. **Pxb4 Dd6** 39. **a5 Pd7** 40. **Tc8** Gebaseerd op de paardvork op f7. Deze blijft een aantal zetten mogelijk. 40. ... **De7** 41. **d6** Vorkdreiging! 41. ... **De6** 42. **Txf8+ Pxf8** 43. **Pd5 Pe8** 44. **Pc7** Door vorkdreiging kan niet op d6 geslagen worden 44. ... **Dxb3** Dit kan echt niet. Een andere zet is nodig. 45. **La2 Da4** 46. **Pf7+ Kg7** 47. **Pxe8+ Dxe8** 48. **Dh6+ Kg8** 49. **Pg5+ Kh8** 50. **Pxh3 Pd7** 51. **Dc1 Pf8** 52. **Dc4 Kg7** 53. **Pf2 Dd8** 54. **Dc7+ Dd7** 55. **Le6** Lijkt me een leuke slotzet. Wit haalt weer een dame en wint.

Willem Broekman.

DE MATCH EUWE ALJECHIN 1926

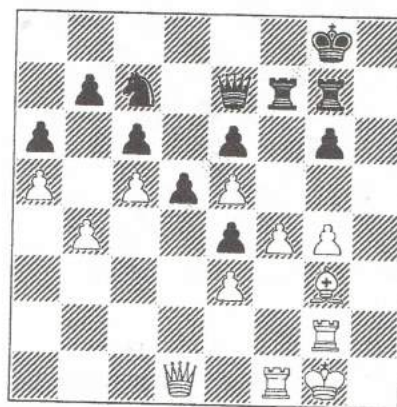
De meeste mensen denken, als ze de combinatie Euwe en Aljechin horen meteen aan de wereldkampioenschappen van 1935. Niet wetende, dat deze grootmeesters elkaar al eens eerder tijdens een tweekamp ontmoet hadden. We gaan terug naar de laatste maanden van het jaar 1926. Euwe had al een aantal jaren het Nederlands Kampioenschap op zijn naam gezet. De concurrentie zat, binnen ons eigen landje, mijlen onder zijn niveau. Degene die Euwe bij een NK zou verslaan moest nog geboren worden. Dit was ook zo, want Euwe zou pas door Jan Hein Donner in 1954 van deze troon gestoten worden. Euwe wilde zijn tanden in een internationale tweekamp laten zien. Helaas was hij, in de ogen van de internationale top van zijn tijd, nog maar een jong knaapje. De regerend wereldkampioen José Raoul Capablanca had, zoals gewoonlijk, alleen oog voor zichzelf en een andere kandidaat, de Rus Bogoljubov, ging alleen achter het schaakbord zitten voor een bedrag met minstens vier nullen voor de komma. Teveel voor een pas begonnen wiskundeleraar tijdens de crisisjaren. De enige die, zoals altijd, vol enthousiasme reageerde was niemand minder dan Alexander Aljechin. Hij zag het als een goede warming up voor het echte werk drie maanden later. Drie maanden later zou in Buenos Aires het tweekamp Capablanca - Aljechin gespeeld worden met als inzet, de wereldtitel. Een spannende, maar wat langdradige tweekamp vol met damegambieten. Aljechin zou uiteindelijk 34 partijen nodig hebben om de Cubaanse wereldkampioen te ontronen. Nu terug naar Euwe. Rekening houdend met de wetenschap, dat Aljechin drie maanden later wereldkampioen zou worden, lag het in de lijn der verwachting, dat Euwe in deze tweekamp niet goed aan bod zou komen. Het tegendeel was waar. Euwe begon iets minder, maar herstelde zich formidabel en wist een zo verpletterend mooie achtste partij neer te zetten, dat Aljechin na afloop met de staart tussen de benen snel het pand verliet. Eerst een overzicht van de gehele match en daarna twee partijfragmenten.

Ajechin	½	1	1	½	½	½	0	0	½	1	5½
Euwe	½	0	0	½	½	½	1	1	½	0	4½

De eerste partij werd na geblunder van beide kanten remise. De tweede en derde partij werden dankzij briljant tactisch spel door de Rus gewonnen. De vierde partij werd weer remise. We zijn nu bij de vijfde partij. Euwe zelf zei: 'Ik zon op middelen om wat meer punten te behalen, zij het dan ook

misschien ten koste van het gehalte van de partijen. Ik bestudeerde mijn spel uit de vorige ontmoetingen nauwkeurig en vond, dat ik teveel op het initiatief gespeeld had. Bovendien viel het mij op, dat ik te zeer volgens een vast plan gehandeld had, wat de taak van mijn tegenstander natuurlijk moet hebben vereenvoudigd. Ik speelde in deze partij op een gesloten stelling, zodat ik zonder veel risico van de hak op de tak kon springen, de ene keer een uitval aan de damevleugel wagens, de andere keer als operatiegebied de koningsvleugel kiezend. Aljechin werd uit mijn spel niet veel wijs. Mijn voortdurend weifelen ergerde hem.' Aldus Euwe. Toen kwam de verrassing.

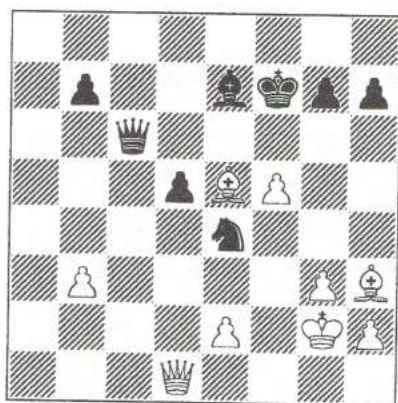
A. Aljechin - M. Euwe [vijfde partij]

36... **Kh8!** Lijkt een blunder, maar blijkt een briljante vondst te zijn. Zowel Euwe als Aljechin hadden deze zet niet van te voren zien aankomen. Aljechin die zich, u hoorde het uit de mond van Euwe zelf, de gehele partij al groen en geel had zitten ergeren aan de speelstijl van zijn tegenstander, wilde nu snel munt slaan uit deze "blunder" en zette à tempo 37. **Lh4** .. Euwe bleek de stelling toch beter onder controle te hebben en zette voort met 37. .. **Dxh4!** Aljechin trok lijkebleek weg. Dit had hij niet verwacht. Zo'n jong knaapje durft een dameoffer aan, tegen hem, de toekomstige wereldkampioen. Maar hij moest toch door en zette 38. **Th2 Th7** 39. **Txb4 Txb4** 40. **De2 Tfh7** Aljechin raakte in paniek, want hij staat nu zo goed als verloren. 41. **Dg2?** .. En de stelling is objectief gezien verloren. De enige kans op remise was 41. **Tf2** .. 41. .. **Th3** De partij werd afgebroken. Na uren analyseren ontdekte Aljechin nog één klein gaatje. Euwe zag de

stelling als hopeloos voor zijn tegenstander en analyseerde niet meer. Euwe zelf zei: 'De straf bleef niet uit, want reeds op de eerste zet in het toreneindspel maakte ik de beslissende fout.' 42. f5 gxf5 43. gxf5 Tg7 44. fxe6 Pxe6 45. Tf6 Thg3 46. Dxd3 Txd3+ 47. Kh2 Txe3 48. Txe6 .. De stelling zou nog steeds in winst voor zwart kunnen uitmonden, ware het niet dat hier de fout van Euwe komt, waardoor Aljechin het net droog kan houden. 48. .. d4? Beter was 48. ... Tf3, omdat wit nu de kans krijgt de zwarte koning af te snijden 49. Tg6 .. en de partij eindigde in remise. Euwe mocht voor het eerst pas weer aan winst ruiken tijdens de zevende partij.

A. Aljechin - M. Euwe [zevende partij]

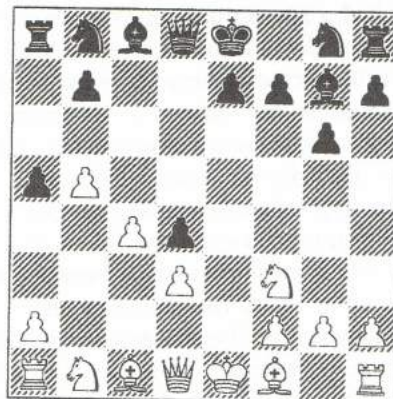

Euwe had nog een half uur tot de volgende tijdcontrole. Aljechin daarentegen twee minuten. Een verloren zaak zou je zeggen. Het tegendeel is waar. Aljechin had namelijk de gave een stelling binnen een korte tijd bijna geheel te doorzien. Bijna geheel, tenminste daar ging Euwe van uit. Euwe besloot 25 minuten te gebruiken voor het bedenken van een serie van tactische zetten, zoals aftrekschaakjes, penningen, opening van lijnen, enz. Hij besloot zijn zettenreeks zo scherp mogelijk te maken. En met nog maar vijf minuten op de klok begon de stormloop. Hij zei zelf: 'Alles ging naar wens, de zetten volgden elkaar vliegensvlug op.' 33. .. d4 34. Kg1 Dd5 35. Lf4 d3? 36. Dxd3 Lc5 37. Kg2 Dc6 38. Lg4? Pf2+ 39. Df3 Pxd4 40. e4 Pf6 Eindelijk de tijdcontrole. Toen de rook opsteeg boven het slagveld bleek opeens, dat Aljechin ergens een stuk kwijt was geraakt. Ja, de zet 38.Lg4? verloor een stuk en na de tijdcontrole zag hij dat als hij 38.Df3 gespeeld had de partij gewonnen had. Hij was zo ontmoedigd, dat hij het eindspel ver beneden zijn kunnen speelde en uiteindelijk de brui eraan gaf. Overigens bleek dat na 35. ... Pc3 Euwe niet afhankelijk had hoeven zijn van

een blunder van Aljechin om de partij remise te maken. Toen kwam de achtste partij. Aljechin was na de vorige partij diep onder de indruk geraakt van zijn jonge rivaal. Hij deed de legendarische uitspraak, dat als hij ooit door iemand van de troon gestoten zou worden het hoogstwaarschijnlijk Euwe zou zijn. En de geschiedenis zou hem gelijk geven.

M. Euwe - A. Aljechin [achtste partij]

1. Pf3 d5 2. c4 d4 Het begint meteen al pittig. Aljechin wil koste wat kost het centrum behouden. 3. b4 .. Een prima voortzetting met als doelen d4 te ondermijnen en de dameloper zo snel mogelijk in het spel brengen. 3. .. g6 4. e3! a5 Beide spelers proberen elkaars voorpost te ondermijnen. 5. b5 c5 6. exd4 Lg7 7. d3 cxd4 Niet Lxd4, vanwege 8. Pxd4 Dxd4 9. Dc2 Dxa1 10. Lb2 Dxa2 11. Pc3 en de zwarte dame is ingesloten

8. g3 .. Wit staat hier bijzonder goed, misschien zelfs wel gewonnen. 8. .. Pd7 Aljechin is van plan de steunpilaar d3 vanuit c5 aan te vallen. 9. Pbd2 Pc5 10. Pb3 .. Logisch, om het paard op c5 zo snel mogelijk te elimineren. 10. .. Db6 Ook sterk was 10. ... Pa4, maar de kracht van deze zet zou worden teniet gedaan door 11. Dc2 .. aldus Euwe. 10. ... Pa4 11. Dc2 Pc3 12. Pbx d4 Lxd4 13. Pxd4 Dxd4 14. Lb2 De5+ 15. Kd2 en de zwarte voorpost op d4 bestaat niet meer. 11. Pxc5 .. Niet 11. Pbx d4 .. vanwege 11. ... Pe6 11. .. Dxc5 12. Lg2 Ph6 13. 0-0 0-0 14. a4 Te8 15. Te1 Lf5 16. La3 Dc7 17. c5 .. Euwe wil zo snel mogelijk gebruik maken van zijn pionnenmeerderheid op de damevleugel. 17. .. Tad8 18. Pg5 Lf6 Aljechin wil tot elke prijs het witte looperpaar afruilen en wil daarom zijn witte looper naar d5 brengen. Euwe merkt dit op en voorkomt dat deze looper via e6 op d5 terecht komt. Het enige wat zwart nu nog rest is proberen of hij dat lastige, naar e6 kijkende, paard weg kan krijgen. 19. Pe4 .. En

loperruil is voorlopig van de baan. 19. .. Lg7 20. Dd2 Pg4 21. b6 Dc8 22. c6! .. En wit verkrijgt met enig geweld een gezonde vrijpion. 22. .. bxc6 Niet 22. .. Dxc6, vanwege 23. Pd6 Dxb6 24. Pxe8 Txe8 25. Tab1 .. en wit staat een kwaliteit voor.

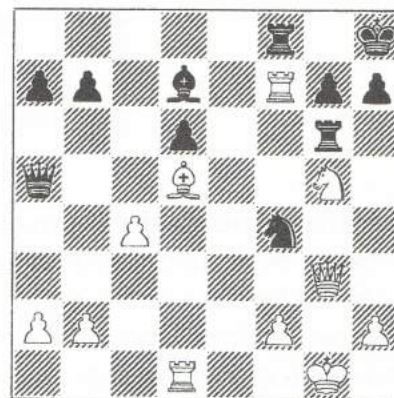
23. Dxa5 Pe5 24. Dd2 Da6 Een aanval op de koningsvleugel brengt ook geen mooi weer, vanwege 24. .. Lh3 25. Lh1 en 24. .. Lg4 25. f4 Pf3+ 26. Lxf3 Lxf3 27. Pc5 .. 25. a5 Pxd3 26. Pc5! .. Een mooie voortzetting. Met 26. Lf1 Pxe1 27. Lxa6 Pf3+ en zwart blijft een kwaliteit voorstaan 26. .. Pxc5 27. Lxc5 Db5 28. Lxe7 Tc8 29. Lf1! .. Voor zwart betekent deze zet het begin van het einde. Aljechin wordt gedwongen de dekking van b7 op te geven. Onmiddellijk verliezend is 29... d3 30. Tab1 Da6 31. b7 Tb8 32. Ld6 Txe1 33. Dxe1 .. enz. 29. .. Db3 30. Ta3 Dd5 31. b7 Tb8 32. a6 Lc8 Zwart heeft niet beter, anders gaat er een toren verloren. 33. bxc8D Tbxc8 34. Lg2 Dd7 35. Lc5 Txe1+ 36. Dxe1+ h5 37. a7 Ta8 38. De4 d3 39. Txd3 Db7 40. Dxc6 Db1+ 41. Lf1 Txa7 42. Lxa7 En zwart gaf op

De stand staat na acht partijen gelijk. En dan te bedenken, dat Euwe zichzelf vooraf niet meer dan 2.5 uit 10 gaf. De negende partij werd na een langdradig steekspel remise. De laatste partij zou de beslissing moeten brengen. Voor de partij deelde Aljechin aan Euwe mede, dat hij à tout prix (tegen elke prijs) de partij wilde winnen. Deze boodschap betekende, geen remise!! En remise werd het niet.

M. Euwe - A. Aljechin [tiende partij]

1. Pf3 e6 2. c4 f5 3. g3 Pc6 4. d4 Lb4+ 5. Ld2 Lxd2+ 6. Dxd2 d6 7. Pc3 Pf6 Beide partijen proberen, na de 'geen remise verklaring', op een

agressieve manier het initiatief te grijpen. 8. Lg2 0-0 9. Td1 Pe7 10. 0-0 Pg6 11. Dc2 c6 12. e4 .. Elk moment kunnen er knopen doorgehakt worden, die het aangezicht van de rest van de partij bepalen. 12. .. Da5 13. exf5 exf5 14. d5 cxd5 15. Pxd5 .. Amper twee zetten later en zwart zit al met een doodzieke pion op d6 opgescheept. Wat Euwe niet kan weten is, dat door de witte manoeuvre, er zich bij Aljechin langzaam een geniaal plan begint te ontwikkelen, dat zijn ontknopping twaalf zetten later krijgt. 15. .. Ld7 16. Pd4 f4 17. Tfe1 Pxd5 18. Lxd5+ Kh8 19. Pe6 Tf6 20. Pg5 Taf8 De druk vergroten op de zwakte f2. 21. Db3 fxc3 22. Dxc3 .. Een lelijke verzwakking. Helaas nodig om f2 niet te laten vallen of een penning van loper d5 te voorkomen. 22. .. Pf4 23. Te7 .. Lijkt mooi, maar snijdt geen hout. Sterker nog, zwart krijgt de gelegenheid met zijn toren op het levensgevaarlijke veld g6 te gaan staan. De witte koningsstelling is lek en Aljechin beschikt over de juiste gereedschappen om dat aan te tonen. 23. .. Tg6 24. Tf7 .. Geen gemakkelijke stelling. Zwart beschikt over Pe2+ maar kan deze zet niet uitvoeren vanwege de matdreiging Txf8++.

24. .. Txf7 25. Pxf7+ Kg8 26. Pe5+ .. Net op het moment, dat wit weer adem denkt te kunnen halen, vanwege de opheffing van de penning op g6, laat Aljechin met een geweldige mokerslag het witte kaartenhuis in elkaar storten. 26. .. Dxd5! De klap kwam zo hard aan, dat Euwe met de pion terug slaat. 27. cxd5 .. Na Txd5 was er een afruilsessie in werking gezet waarna de stelling materieel gezien in evenwicht bleef. .. Pe2+ Nu blijft er voor Euwe een ongunstig eindspel over, dat hij uiteindelijk verliest.

Mischa van Spronsen.

STIJLEN VERSCHILLEN

“Sobre gustos no hay nada escrito!” (letterlijk uit het Spaans vertaald - over smaak staat niets geschreven), in goed Nederlands: over smaak valt niet te twisten. Dat geldt ook voor stijl. Zoals er diverse smaken bestaan zijn er talloze stijlen. De één vindt dit mooi of goed, een ander heeft soms een geheel andere mening. Stijl van schrijven, van acteren, bouwen, schilderen, gedrag, gevoelsuiting, kritiseren, sport zoals o.a. van voetbal, schaatsen, wielrennen, tennissen en (ja hoor) ook van schaken. Wat een verschil bijvoorbeeld tussen het speltype van Kasparov en Karpov of Timman en Piket.

Beperken wij ons, als ik zo vrij mag zijn, tot enkele leden uit mijn groep (3). Vossepoel: altijd bedachtzaam en rustig zijn kansen afwachtend. Vloemans: vanuit een zeer voorzichtige en tijdrovende opening het spel bedachtzaam verder ontwikkelen met zowaar op het laatste deel nog tijd te over.

Kieven: bij mijn favoriete spaghettiopening (Italiaans) op: e4 - e5 - Pf3 - Pc6 -Lc4 voorzichtig h6 spelen zodat de angel uit deze opening is weggenomen. De Roo: bij een verloren stand tot het laatste moment op een wonder hopen, hetgeen hem tegen mij op die manier een paar keer nog gelukt is ook. En ikzelf? dat laat ik liever aan de lezers over. Wel weet ik dat ik de nare gewoonte heb om heel snel van start te gaan vanwege die rotklok om naderhand tot de ontdekking te komen dat ik er, door te snel te openen, een puinhoop van gemaakt heb.

Zoveel zielen, zoveel stijlen. Neem mij niet kwalijk dat ik, mede uiteraard vanwege de leeftijd, meer van de ouderwetse manier van bijvoorbeeld schrijven houd. Zo kijk ik ook liever naar een schilderij van Schelfhout dan van Mondriaan die wel een zeer verschillende stijl hebben en lees ik liever Jan de Hartog dan Gerard Reve. En vooral de oude meesters zoals o.a. Henry Bordeaux, Daniel Rops, Lloyd Douglas, Louis Bromfield om maar een paar te noemen. Zoals ook onze vroegere godsdienstige schrijver Pieter vd Meer de Walcheren die ik destijds ontmoet heb in een klooster in Limburg met zijn Franse vriend Leon Bloy (schreef o.a. “La femme pauvre”). En wat te denken van de Ierse schrijver Dr. Sheehan met het schitterende aforisme: “Wat doet de molen draaien? Al het water dat door de rivier stroomt of het water uit de kleine molenvliet?” Ofwel uit het prachtige boek van Henriëtte Brey “Priesterstrijd” met de opmerking: “Ook de plaatsen waar men geleden heeft kan men liefhebben”, waar ik het overigens niet geheel mee eens kan zijn maar dat is een andere zaak. Gewoon schitterend.

A.C. Prein.

DOCTOR DOCEERT

XXXVI. De opvoedkundige waarde van een pak slaag.

Zij die mij ter wereld bracht kreeg haar eigen opvoeding in de eerste twee decennia van deze eeuw. Het waren barre tijden, ook voor kinderen. Mijn moeder vertelde me ooit dat haar vader - zelf onder hardvochtig regime in een weeshuis grootgebracht - een stuk opvoedings-gereedschap bezat dat de "kat met zeven staarten" heette. Het was een karwats met zeven leren riempjes. Wie daarmee bewerkt werd had daar last van.

En er *werd* bewerkt. Onder het motto "Liever dooie kinderen dan slechte kinderen!" werd de karwats niet gespaard. Het heeft uiteindelijk maar matig geholpen. Die ene zoon van mijn grootvader die verreweg de meeste ervaring opdeed met genoemde kat genoot later ruime bekendheid, maar niet in gunstige zin. Mijn moeder haalde onze namen vaak door elkaar.

Waar pedagogen zich er geen voorstander van tonen om opvoedingsdoelen middels geweldpleging na te streven denken *schaak*-pedagogen daar anders over. Heel anders.

Schakers dienen ervaring op te doen en te leren achter het bord. Geen betere les over de verzwakte koningsstelling dan de hoofdpijn die het gevolg is van een roekeloze pionzet in de buurt van Zijne Majesteit! Geen indringender demonstratie van de ontiechelijken krachten van een paard tegen een slechte loper dan het urenlang moeten zwoegen met die loper tegen dat paard met **zerO** resultaat!

Het vervelende is natuurlijk dat zulke lessen pijn doen, soms zelfs veel pijn. Als een soort natuurlijke afweerreactie hebben we -allemaal op z'n minst wel een paar keertjes- de neiging de nederlaag toe te schrijven aan een enkele stupide zet, een domme blunder, die slechts incidenteel karakter heeft. We gooien het notatiebiljet met een vies gezicht weg, kijken niet meer naar de partij, juist omdat we onszelf haastig wijsmaken dat de gemaakte fout 'incidenteel karakter', toevalskarakter heeft en geen structurele leerwaarde bezit. Maar is dat wel zo?

Enige voorbeelden mogen het 'verdringingsprobleem' verduidelijken.

Tot een aantal jaren geleden was er een nogal grimmig personage lid van onze club. Hij schaakte graag en verliezen deed hem abnormaal veel pijn (Gna, gna). Ik speelde over de jaren driemaal tegen hem en die partijen leverden hem alles bijeen een half punt op. Na de verliespartijen was zijn humeur telkens te vergelijken met een lage-druk gebied. Hij had veel beter, ja gewonnen gestaan en een toevallige blunder had mij de winst -onverdiend- in de schoot geworpen. Dat was zijn nadrukkelijk geventileerde opvatting. Mij viel intussen op, dat hij in zijn beide verliespartijen tegen mij een zich aandienend eindspel kennelijk volkomen verkeerd beoordeeld had. Zijn verlies was beide malen zeker niet te wijten geweest aan een enkele minder gelukkige zet, maar aan een verkeerde principiële beslissing, namelijk het toelaten van een voor hem ongunstige afwikkeling. Wie doorgaans met redelijk succes een bepaalde opening speelt tegen gelijkwaardige tegenstanders, maar tegen *sterkere* opponenten meestal *slecht* uit diezelfde opening komt kan dat niet wijten aan fouten van incidentele aard. Hij moet uiteindelijk toch de conclusie (durven) trekken dat zijn begrip van die opening voor verbetering vatbaar is. Zijn iets sterkere tegenstanders weten kennelijk allerlei vingers op allerlei wonde plekken te leggen. Heel vervelend, heel instructief. Wie daar van fouten 'met incidenteel karakter' blijft spreken draait zichzelf een rad voor ogen en staat zijn eigen schaakontwikkeling in de weg.

Jaren geleden speelde ik met enige regelmaat tegen het Konings-Indisch de Sämisch-variant. Ik verloor meestal dramatisch, ook van tegenstanders waar ik eigenlijk soepeltjes van moest kunnen winnen. Juist dat laatste detail weerhield mij ervan om uitvluchten en smoezen te verzinnen. Ik zette mij aan de studie, maar het baatte niet. Uiteindelijk was er maar een conclusie mogelijk: dat ik deze bestrijdingswijze van het Konings-Indisch moest laten voor wat hij is. In ieder geval wist ik dat ik deze variant vooralsnog niet afdoende begreep. Deze conclusie heeft mij stellig vele additionele nullen bespaard!

De partijen waar we doorgaans mee weglopen zijn die waarin wij de rol van De Held, De Opperhond, De Meester spelen. Het zijn doorgaans niet de meest leerzame partijen voor onszelf. Voor (bijna) iedereen geldt wel dat hij liever een pak slaag uitdeelt dan er een ontvangt, maar wie veel vaker de karwats vasthoudt dan dat hij hem voelt striemen gaat waarschijnlijk niet hard meer vooruit en het gevaar bestaat dat hij een verkeerd beeld van zichzelf krijgt. Het volgende vermakelijke voorbeeld heeft bepaald karikaturale trekken, maar is historisch. Het grimmige personage dat ik boven ten tonele voerde is de enige (ex)-Promotiaan met een score van 100% in de KNSB. Dat kwam zo. Heel lang geleden, toen Het Eerste nog in de uiterst ongezellige catacomben van de Olympus speelde, werd hij een keer uitgenodigd om in te vallen. Hij speelde bij die gelegenheid de volgende wereld-partij met de witte stukken:
1 e4, c6 2 d4, d5 3 Pc3, de4x 4 Pe4x, Pf6 5 De2, Pbd7 6 Pd6 mat.
Hij was de koning te rijk en geheel vervuld van deze prestatie. Zie je wel dat hij in het eerste team meekon? Hij, die het woord blunder steevast in de mond nam als hijzelf verloren had, realiseerde zich niet dat hier iemand tien minuten te lang op zijn koffie had moeten wachten. Het punt werd natuurlijk in dank aanvaard, maar de grimmige is nadien nooit meer ingevallen op Promoties Vlaggeschip. Ik vraag me trouwens af of hij überhaupt gemerkt heeft dat de reactie van zijn teamgenoten op deze winstpartij uitgesproken lauw was.....

De voorafgaande uiteenzetting dient om aannemelijk te maken dat af en toe een pak slaag op het schaakbord geheel niet verkeerd is en op zijn opvoedkundige waarde geschat moet worden. Je kunt je er aan ergeren, je kunt er tijdelijk licht depri van worden, maar je kunt het pak slaag in ieder geval proberen te ontvangen als een man en er wat van leren.

In de volgende partij, enkele jaren geleden op de club gespeeld, krijgt een der matadores een pak slaag. Bij oppervlakkige beschouwing zou je dat aan een enkele zet kunnen wijten, maar oprechte analyse laat zien dat de positie van het latere slachtoffer op het moment dat die zet op het bord komt allang niet fideel meer is.

De verkeerde zet is meer de druppel die de emmer doet overlopen en analyse laat zien dat Zwart bij een volgende gelegenheid stellig een ander plan moet kiezen na de directe openingsfase. Was dit ooit ontdekt als de verliezer zijn notatievel met bloed-doorlopen ogen en schuim op de kaken uit zijn notatieboekje had gescheurd en in de prullebak gemikt?

J. Mostert - M. Nepveu, interne comp.'95/'96 Zoetermeer.

Nimzo-Indische Verdediging

1 d4, Pf6 2 c4, e6 3 Pc3, Lb4 4 e3, b6 5 Ld3, Lb7 6 Pf3, 0-0 7 0-0, d5

In het schitterende boek van Svetozar Gligoric over de Nimzo-Indische Verdediging (The Nimzo Indian Defence, Cadogan Chess, 1993) wordt de variant die op het bord gekomen is naar Tal genoemd. Wits voornaamste probleem is hoe zijn positie actiever te maken en meer speciaal de zwartveldige loper. Gligoric vermeldt overigens niet waarin Zwarts probleem bestaat. Wel noemt hij de zet die de Tal-variant definieert, namelijk zwarts zevende, gezond en ".....,Black establishes a stronghold in the centre." Misschien is dit een aardige manier om te zeggen dat Zwart hier nog geen zeer concrete plannen heeft en wacht op wat er komen gaat.

8 cd5x, Lc3x?!

Wits achtste zet is een van de algemeen aanvaarde mogelijkheden (8 a3 of 8 cd5x) in deze variant. Maar Zwarts reactie in de partij is op z'n minst prematuur. Immers, de zwarte koningsloper is op geen enkele wijze bedreigd. Waarom zou Zwart dan vrijwillig ruilen als Wit er notabene doorgaans een tempo voor over heeft om Zwart zover te krijgen dat hij op c3 hapt? Toegegeven, er is een variant waarin Zwart vrijwillig ruilt (merkje Hübner), maar die is hier zeker niet aan de orde. Met het schaamrood op de kaken moet ik bekennen dat ik de reden van deze beslissing niet eens meer uit mijn geheugen kan opvissen (Haalt de karwats!).

In elk geval is deze ruil een meevaller voor Wit en dus bepaald niet in de zin van Zwart.

9 bc3x, ed5x 10 Pe5, La6

Zwart verliest nog een tempo om de goede witte loper te kunnen ruilen. Op zich is dat ruilen niet zo'n zotte gedachte, maar de eventuele schaduwzijden van dat idee mogen niet uit het oog worden verloren. Wit blijft namelijk zetten doen die toch al heel keurig in zijn systeem passen; hij ondervindt in die zin weinig hinder van Zwarts tempo-etende idee.

11 c4, dc4x 12 Pc4x, Lb7 13 Pe5, Dd5 14 f3, La6

"Daar zijn we weer." zouden de zoetgevooisde meisjesstemmen in het society-programma van Gert-Jan Dröge zeggen. En nu zullen de lopers der witte velden dan inderdaad de doos in gaan. Maar Zwart betaalt daarvoor wel een prijs....

15 La6x, Pa6x 16 De2, Pb8

Op avontuur gaan naar b4 ziet er niet uit. Vanuit veld b8 daarentegen streeft het reislustige paard naar d7, vanwaar de positioneel noodzakelijke opstootc5 wordt ondersteund. Ik kon mijn ogen ondertussen niet sluiten voor het feit dat ik een aardige achterstand in ontwikkeling had opgelopen en dat Wit bijna zover is om zijn centrum in beweging te zetten. Ik taxeerde mijn stelling hier reeds als beduidend minder en had spijt van mijn zettenverslindende plan.

17 Lb2, Pbd7 18 e4, Dd6 19 Kh1

Een rustig Mostert-zetje. Tactische mogelijkheden die verbonden zijn met schaak over de diagonaal c5-g1 worden al meteen uit de stelling gehaald, nog voor er ook maar aanwijzingen zijn,

dat zoiets een rol zou kunnen gaan spelen. Wit staat al zo goed dat hij geen haast hoeft te maken teneinde zijn voordeel vast te kunnen houden.

19, c5 20 Tfd1, cd4x 21 Pd7x, Dd7x 22 Td4x, De7 23 Tad1

Deze stelling is wel een bescheiden beschouwinkje waard. De torens van Wit staan veel beter, want actiever, dan hun collega's aan de overkant. Ook de witte looper is ontegenzeggelijk actiever dan het zwarte paard en staat nadrukkelijk op de vijandelijke koningsveste gericht. De pionnenmeerderheid van Wit zal stellig in beweging komen om problemen te stellen aan Zwarts majesteit. De witte majesteit daarentegen staat zoals het behoort, namelijk als een vorst. Zwarts enige troef in de stelling, zijn damevleugelmeerderheid, zou hooguit in een vreselijk verre toekomst een rol kunnen spelen en legt vooreerst totaal geen gewicht in de schaal. Zwarts beste kans bestaat er in om zoveel mogelijk zwaar spul -in ieder geval de torens- van het bord te krijgen. Maar zo heel eenvoudig is dat ook nog weer niet.

23, Tfd8 24 La3!, De8 25 Dd3, Td4x 26 Dd4x, h6?!

De overwegingen achter deze zet waren de volgende. Eerstens: de concrete dreiging 27 e5 vraagt om het scheppen van een vluchtveld voor het paard. Tweedens: Zwart wordt in zijn handelingsvrijheid beperkt zolang hij met onderste-rij grappen moet rekenen. Maar 26..., De6 was hier misschien toch beter. Wit zet thans, geheel volgens plan, zijn centrale pionnen in beweging en brengt Zwart in grote praktische problemen..

27 e5, Ph7 28 f4, Pf8 29 f5, Dc8?

Hier had Zwart zijn toren in elk geval in het spel moeten brengen met 29 ...,Tc8. Hij bevindt zich dan nog immer in een lastig pakket, maar nu lokt hij iets uit wat zijn stelling zeker niet meer verdraagt. Positiespeler Mostert ziet nu een tactische mogelijkheid opdoemen die zijn basis vindt in de goede opstelling van de witte stukken richting zwarte koning en de aanmerkelijk minder geniale opstelling van hun zwarte collega's.

30 e6!, fe6x 31 Lb2, Db7 32 f6!

De zetten 30-32 vormen samen een schoolvoorbeeld van een zogenaamde 'vervormingscombinatie', dwz. het pionnenskelet rond Zwarts Heer wordt van structuur veranderd. Die mogelijkheid zat erin omdat 1) de batterij Lb2/Dd4 opgesteld kon worden en 2) de zwarte dame niet op de 31e zet naar f7 kon. Zwart heeft dat met zijn laatste zet nu juist onmogelijk gemaakt! Dit toont dus wel kras aan dat de zet 29 ...,Dc8 een misser was. De zwarte koningsstelling is door deze hele manoeuvre in luttele zetten aan gort geslagen en er komt een witte pion, gedekt en wel, op g7! De *vervormingscombinatie* zou hier dus heel goed betiteld kunnen worden als *misvormingscombinatie*.

32, Df7 33 fg7x, Pg6 34 Dd8+!, De8 35 Df6, e5 36 h3

Wit blijft voorzichtig. Hij maakt een vluchtweg voor zijn koning, ook al was dat nog niet urgent. Nu had Zwart met 36..., Df7! nog een manmoedige poging kunnen doen om Wit tot zeer nauwkeurig spel te dwingen bij zijn winstvoering. Bijv. 36..., Df7 37 Dc6, Te8 38 Td7, Te6 (38..., Df1+ etc. blijkt slechts boemerangwerking te bezitten) 39 Db7!, De8 40 Da7x of 39..., Te7 40 Le5x!, Td7x 41 Dc8+, Kh7 42 g8D+!!

[Dit is overigens typisch het soort varianten dat je kunt vinden in de computer-analyse door samenspel tussen mens en schaakprogramma, waarbij de mens sturend optreedt.]

Na het antwoord van Zwart gaat het allemaal een stuk sneller.

36, Tc8 37 Td6, Pf4 38 Dh6x, Dh5 39 Dh8+! (1-0)

Het moge duidelijk zijn dat Zwart zijn nederlaag niet alleen maar aan een 'toevallig foutje' kan toeschrijven, maar dat hij weldegelijk een principiële fout heeft gemaakt in de vorm van de keuze van een verkeerd, te langzaam plan vlak na de opening. Dat hij daarna met zijn 29 ..., Dc8 een moeilijke stelling in een verloren stelling heeft omgetoverd doet daar niets aan af. In ieder geval zou het kortzichtig zijn om alleen zet 29 als de boosdoener aan te wijzen. De partij is leerzaam voor hem geweest, niet in de laatste plaats door het goede spel van Heer Joost. In elk geval is het een van de partijen in mijn verzameling die het aanzien waard is en daar gaat het de rechtgeaarde schaker toch ook om. Of niet soms?

MN

Verslag van de Jaarvergadering S.V.Promotie 10/03/98

Aanwezig: 38 leden

01 Opening

De voorzitter (v) opent om 20.04 uur de vergadering

02 Mededelingen

De v. meldt, dat Jan van de Ploeg een succesvolle operatie in Amsterdam heeft ondergaan. Onze penningmeester was heel blij met de kaart van de leden en hij hoopt weer snel op de clubavond aanwezig te zijn. De punten 07 Financieel verslag en begroting en 08 Materiaaloverzicht zullen in omgekeerde volgorde worden behandeld.

03 Verslag van de secretaris

Niemand uit de vergadering wenst n.a.v. dit agendapunt het woord te voeren.

04 Verslag van de wedstrijdleader intern

Niemand uit de vergadering wenst n.a.v. dit agendapunt het woord te voeren.

05 Verslag van de wedstrijdleader extern

De v. wijst erop, dat het 1e team nog kampioenkansen heeft in de derde klasse van de KNSB en het 2e team ook nog in de race is.

Niemand uit de vergadering wenst n.a.v. dit agendapunt het woord te voeren.

06 Verslag van de jeugdcommissie

Jan Veldhuizen heeft nog een toevoeging: Linda Verboom is kampioene bij de C-jeugd geworden.

Namens de vereniging bedankt de v. het team, die de jeugdcommissie ondersteund heeft. Chris Schoon vertelt, dat hij sinds twee jaar de ouders meer betreft bij het schaken van hun kinderen; een goed initiatief volgens de v.

Voorts deelt de jeugdleader mee, dat de heer Hans Meijering (zelf geen lid) het team van de jeugdcommissie is komen verserken.

07 Materiaaloverzicht

De v. wil graag weten of de vier vermiste klokken al terecht zijn. Dit is niet het geval, hetgeen het bestuur een zorglijke situatie vindt. Het bestuur verklaart, dat in principe niets uitgeleend wordt; uitzonderingen zijn mogelijk en uitsluitend na toestemming van de materiaalcommissaris.

De v. vraagt instemming met het bestuursvoorstel; het bestaande materiaal (borden en spellen) op peil houden; de reservering zal voor twee doeleinden gebruikt worden, te weten 50% voor digitale klokken en 50% voor activiteiten m.b.t. het 50-jarig bestaan van de vereniging. De aanwezigen stemmen hiermee in. Henk de Jongh wil desnoods 8 sets houten stukken voor het 1e achttal; hij vindt plastic niet zo jofel. Mildo van Staden wil snellere actie, maar de v. zegt afhankelijk te zijn van de financiële situatie. T.z.t. zal het bestuur met voorstellen komen.

08 Financieel verslag en begroting

In verband met ziekte van de penningmeester hebben de v. en Chris Schoon alles voorbereid. De "oude" kascommissie zal over twee weken de controle uitvoeren.

Voor het eerst is een scheiding aangebracht tussen de jeugdafdeling en de rest van de vereniging. De jeugd draait financieel zelfstandig en levert tegelijkertijd wat geldelijke steun aan de vereniging. De algehele conclusie luidt: geen grote problemen.

De heer Vossepoel merkt op, dat deze scheiding niet geheel is doorgetrokken in de balans. De v. beaamt dit met de verwijzing naar de punten T-shirts en de Grote clubactie. Voorts vraagt de heer Vossepoel of het batig saldo niet beter op een spaarrekening kan staan. De v. is hier geen voorstander van; de renteopbrengst is gering en de penningmeester wil graag over liquide middelen beschikken.

De heer Briggeman informeert naar de besteding van de f 550,- voor propaganda. De v. deelt mee, dat dit bedrag nodig was voor de simultaan in het Stadshart en de Schaakfilm voor de jeugd. De heer Briggeman wil ook graag weten of er nog veel vorderingen op de contributie binnen moeten komen. Volgens de v. heel weinig en er zijn praktisch geen dubieuze debiteuren.

De heer Eggink verbaast zich over de opbrengst uit de verkoop van notatieboekjes ad f 176,-; hij heeft namelijk niets afgedragen. Verder stelt de heer Eggink een vraag over de investering van T-shirts. Volgens de jeugdleader zal er geld bij moeten, maar hij vindt dit ook een acceptabele vorm van propaganda.

De heer Briggeman brengt het boekje "Humorschaak" ter sprake. Voor hoeveel is er verkocht? Voor f 60,-.

Tenslotte zegt de v. toe, dat het bestuur over plus minus 6 weken met definitieve cijfers en het verslag van de kascommissie terugkomt.

09 Benoeming nieuwe kascommissie

De kascommissie bestond uit de leden Bannink en de Jongh; eerstgenoemde is aftredend. De heer Breuker zal de opengevallen plaats innemen.

10 Beoordeling bestuursbeleid

De heer Briggeman snijdt het 'zaalprobleem' aan. In de vorige jaarvergadering pleitte de heer Eggink voor een commissie, die zich hiermee zou gaan bemoeien. Wat is daarvan terecht gekomen? De v. antwoordt, dat deze kwestie serieus is bekeken. Maar andere locaties kunnen niet concurreren met de aangename ambiance en de gunstige prijs van het Wijkgebouw. De heer Breuker voegt hieraan toe, dat de heer Hessing al een behoorlijke korting geeft.

De heer Briggeman betreurt het feit, dat het bestuur nog niet gereageerd heeft op zijn voorstel voor een andere regeling van de interne competitie. De v. deelt mee, dat er tijdens bestuursvergaderingen uitvoerig is op ingegaan onder aanvoering van de algemeen adjunct, de heer Nepveu. De conclusie luidde: geen enkel systeem is perfect. Zie verder punt 13.

11 Voorstel tot benoeming van een erelid

De heer Breuker verwoordt de unanieme instemming van de vergadering met het voorstel om de heer Kalkwijk het erelidmaatschap te verlenen, maar hij vindt dat de heer Swart (ex-penningmeester) eveneens in aanmerking komt. De v. belooft hier nog op terug te zullen komen.

De heer Briggeman vraagt om vaste vermelding van de ereleden in het clubblad. Na stemming zegt de v. toe om dit voortaan te doen.

12 Verkiezing van nieuwe bestuursleden

De volgende mutaties kregen de goedkeuring van de aanwezigen:

de heer E. Trommel wordt benoemd tot wedstrijdleider intern,

de heer D. Brinkman wordt benoemd tot secretaris,

de heer G. Eggink wordt benoemd tot wedstrijdleider extern,

de overige bestuursleden worden in hun functie herkozen.

De scheidende secretaris en wedstrijdleider extern, de heren Berger en Martens, krijgen als dank een boekenbon uit handen van de v.

13 Vaststelling reglement interne competitie 1998/1999

Het bestuur spreekt nogmaals haar waardering uit voor het voorstel van de heer Briggeman, maar wil voorlopig het vigerende systeem handhaven. Vervolgens komen de reacties los, die meestal betrekking hebben op enkele vreemde kanten van het huidige systeem.

- de heer Bij de Vaate; hoe is het mogelijk, dat een speler die vrij hoog staat en zelden zijn gezicht laat zien, toch op die hoge plaats blijft staan?

- de heer Bannink; wat moet de waardering zijn als je van iemand-in-vorm wint, die vervolgens diep wegzakt op de ranglijst of die van de vereniging af gaat?
 - de heer Buiten; poule- of laddersysteem, het is om het even. Kunnen we met weerstandspunten gaan werken?
 - de heer Eggink; het systeem blijft wazig; met winst kun je zakken op de ranglijst en met verlies kun je stijgen!
 - de heer Blankespoor; wat is de waardering voor de overgebleven oneven tegenstander?
 - de heer Noordhoek; het is allemaal vrij gecompliceerd door de vele facetten.
- De v. ziet graag een commissie, die op de problematiek gaat studeren. Cie-leden zijn: de heren Briggeman, Bannink, Eggink, Nepveu, de Jongh, Trommel (die een datum prikt) en Mostert.

14 Rondvraag

- Eggink; ergert zich aan het opgestapelde meubilair tegen de muur bij aanvang van de avond, maar dit euvel blijkt al verholpen te zijn.
- De Vries; waarom geen verslag - bij de jaarstukken - van de redactie van het clubblad? Overigens niets dan lof.
- De Jongh; waarom ook geen verslag van de bibliothecaris? Is zelf bereid tot catalogiseren.
- Blankespoor; beklaagt zich over de staat van de toiletten.
- Veldhuizen (sr); ziet graag in clubblad vermelding van nieuwe leden en leden die bedanken. Voorts vraagt hij naar iemand die een site wil en kan ontwerpen.

15 Sluiting

De v. sluit de vergadering om 21.58 uur.

O.M.S. Berger

Eventuele op- of aanmerkingen n.a.v. de notulen kunnen tot 14 dagen na verschijnen van het clubblad bij het bestuur worden ingediend.